

prima instanță: V. Brașoveanu
instanța de apel: N. Vascan, E. Fistican, V. Negru

dosarul nr.2ra-923/16

ÎNCHEIERE

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Întreprinderea Mixtă „Palace Casino” Societate cu Răspundere Limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Mixte
„Palace Casino” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Camerei de Licențiere
cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2016 prin care a
fost respins apelul declarat de Întreprinderea Mixtă „Palace Casino” Societate cu
Răspundere Limitată și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 13
iulie 2015 prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 27 ianuarie 2012, ÎM „Palace Casino” RSL a depus cerere de
chemare în judecată împotriva Camerei de Licențiere cu privire la contestarea actului
administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că conform licenței seria A MMII
nr. 033033 din 17 noiembrie 2009, își desfășoară activitatea în domeniul jocurilor de
noroc, întreținerea cazinoului „Napoleon Palace”.

Prin Decizia Camerei de Licențiere nr. 4995 din 04 noiembrie 2010 s-a dispus
prelungirea termenului de valabilitate al licenței, deținută de titularul - ÎM „Palace
Casino” SRL.

Ulterior, prin Decizia Camerei de Licențiere nr.4132 din 27 decembrie 2011,
parvenită în adresa ÎM „Palace Casino” SRL, s-a dispus recalcularea taxei de licență,
indicată în Decizia nr.4995 din 04 noiembrie 2010, fiind obligată ÎM „Palace Casino”
SRL să achite suplimentar pentru 6 mese de joc, o taxă, în mărime totală de 1 080000
lei, drept temei constituind concluziile Curții Constituționale a Republicii Moldova,
reflectate în Hotărârea nr.5 din 18 februarie 2011 pentru controlul constituționalității
unor prevederi din Legea nr. 175 din 9 iulie 2010 „pentru modificarea și completare a
Legii nr.440-XV din 27 iulie 2001 cu privire la zonele economice libere”, din Legea
nr. 176 din 15 iulie 2010 „pentru modificarea și completarea Legii nr. 451-XV din 30
iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător” și Legii
nr. 193 din 15 iulie 2010 „pentru modificarea și completarea unor acte legislative”,

precum și punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 42 din 17 martie 2011 cu privire la modificarea anexei la Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător și în temeiul art. 18 alin. (2) al Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

Consideră că Decizia Camerei de Licențiere nr. 4132 din 27 decembrie 2011 privind calcularea taxei de licență este neîntemeiată și contravine legislației în vigoare, practicii jurisdicționale a Curții Constituționale a Republicii Moldova și jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Iar, în acest sens indică că Legea nr.176 din 15 iulie 2010 prin care au fost introduse modificări în Legea nr.451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, în special pct. 1 lit. e) din Anexă, potrivit căroră, taxa pentru întreținerea cazinourilor a fost stabilită până la 6 mese - 180000 lei pentru fiecare masă și începând cu a 7-a - 360000 lei, pentru fiecare masă, a intrat în vigoare la data de 10 august 2010, când a fost publicată în Monitorul Oficial.

Conform Hotărârii Curții Constituționale nr.5 din 18 februarie 2011, a fost declarat neconstituțional pct. 1 lit. e) din Anexa la Legea nr. 451/2001, în redacția Legii nr.176 din 15 iulie 2010, Hotărâre - care produce efecte numai pe viitor, în conformitate cu art. 26 alin. (7) al Legii nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională.

Susține că Parlamentul Republicii Moldova, interpretând eronat Hotărârea Curții Constituționale nr.5 din 18 februarie 2011, a adoptat Legea nr.42 din 17 martie 2011, prin care a modificat pct. 1 lit. e) din Anexa la Legea nr.451/2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, stabilind taxa de licențiere unică pentru întreținerea cazinourilor, indiferent de cantitatea meselor de joc, care constituie – 360 000 lei pentru fiecare masă de joc, aplicând această modificare legislativă cu efect retroactiv, din data de 10 august 2010.

Menționează reclamantul că, aplicarea Legii nr.42 din 17 martie 2011 (publicată în Monitorul Oficial la 01 aprilie 2011), cu efect retroactiv, contravine art. 46 alin. (1) al Legii nr. 780 din 27 decembrie 2011 privind actele legislative, art.76 din Constituție și Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr.32 din 29 octombrie 1998 privind interpretarea art.76 din Constituție, și altor acte legislative în vigoare, prejudiciind grav și încălcând principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Relatează că întru respectarea procedurii prealabile de soluționare a litigiului pe cale extrajudiciară, prin cererea prealabilă nr.01/01 din 17 ianuarie 2012, a solicitat Camerei de Licențiere, anularea Deciziei nr.4132 din 27 decembrie 2011 privind recalcularea taxei de licență, însă prin răspunsul nr. 01/103 din data de 20 ianuarie 2012, autoritatea de licențiere a respins cererea prealabilă.

Solicită, anularea deciziei Camerei de Licențiere nr. 4132 din 27 decembrie 2011.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 13 iulie 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2016, a fost respins apelul declarat de ÎM „Palace Casino” SRL și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile art. 76 din Constituția Republicii Moldova care reglementează intrarea în vigoare a legii, și art.

art. 26 alin. (5), și art. 28 alin. (1) din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, care stabilește actele Curții Constituționale și acțiunea actelor Curții Constituționale și a remarcat că decizia Curții Constituționale nr.3 din 01 noiembrie 2012, de sistare a procesului asupra sesizărilor privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului II din Legea nr. 42 din 17 martie 2011 cu privire la modificarea anexei la Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, prin care actul normativ contestat a fost prezumat constituțional, deși este pronunțată în cadrul unui litigiu care există în fața justiției între anumite părți determinate este obligatorie și produce efecte pentru toți.

Totodată, instanța de apel a invocat prevederile art. 8 alin. (1) lit. a) pct. 5 și art. 18 alin. (2) din Legea 451 din 30 iulie 2001, privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, care prevede genurile de activitate supuse reglementării prin licențiere și taxa pentru licență și a concluzionat că raportul juridic născut prin formularea de către ÎM „Palace Casino” SRL a cererii de prelungire a licenței pentru activitatea în domeniul jocurilor de noroc, a produs efecte juridice sub imperiul Legii nr. 42 din 17 martie 2011 cu privire la modificarea anexei la Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, iar Camera de Licențiere, ca organ care pune în executare prevederile normative, este obligată să aplice legea care guvernează raportul juridic incident.

Sub acest aspect a remarcat instanța de apel că în cazul neaplicării Legii nr. 42 din 17 martie 2011, prin care a fost modificat pct. 1 lit. e) din anexa la Legea nr. 451 din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, și stabilită taxa de licențiere unică pentru întreținerea cazinourilor de 360 000 pentru fiecare masă de joc, indiferent de cantitatea meselor de joc, ar avea loc o sfidare atât a statului de drept, cât și a autorității constituționale.

Iar, cu referire la prevederile pct. 6 alin. (2) a Hotărârii Guvernului nr. 779 din 27 noiembrie 2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Camerei de Licențiere și efectivului-limită ale acesteia, în conformitate cu care una dintre funcțiile de bază ale autorității de licențiere constă în asigurarea respectării legislației în domeniul reglementării prin licențiere a activității de întreprinzător în limitele și în conformitate cu prevederile legii și ale prezentului Regulament, a reținut corectitudinea constatării primei instanțe că autoritatea de licențiere, întru executarea Legii nr. 42 din 17 martie 2011 era obligată să dispună recalcularea taxei de licență cu emiterea deciziei nr.4132 din 27 decembrie 2011.

La 29 aprilie 2016, ÎM „Palace Casino” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a indicat motive similare celor menționate în cererea de chemare în judecată, apreciind că instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont de circumstanțele importante pentru soluționarea justă a litigiului, și nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, în special art. 76 din Constituția Republicii Moldova, care reglementează intrarea în vigoare a legii și art. 46 din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.

Totodată, a remarcat că instanțele judecătorești eronat au aplicat Legea nr. 42 din 17 martie 2011 cu privire la modificarea anexei la Legea nr.451-XV din 30 iulie

2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, menționând că legea respectivă nu trebuia să fie aplicată la caz.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din materialele cauzei copia deciziei instanței de apel din 10 februarie 2016 a fost expediată în adresa participanților la proces prin scrisoarea de însoțire nr. 1221 din 26 februarie 2016, și a fost recepționată de către ÎM „Place Casino” SRL la data de 02 martie 2016 (f.d. 172).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 29 aprilie 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Palace Casino” Societate cu Răspundere Limitată este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Palace Casino” Societate cu Răspundere Limitată nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Palace Casino” Societate cu Răspundere Limitată asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Palace Casino” Societate cu Răspundere Limitată ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Palace Casino” Societate cu Răspundere Limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță